

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónakhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

Előfizetési díjak:

egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.

Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyeg-díj minden beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.

Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete f. hó 17. és 18-ik napjain Gencsy Sándor polgármester elnöke alatt rendes közgyűlést tartott, melyben a lapunk közlelő számban közzétett 33 pontból álló érdekes tárgysorozat — melyhez még a piaci sorboltok bérloinek bérle-szállítás iránt beadott s a közgyűlés határozatával póttárgysorozatba felvett kérelme is csatolva lőn — a szép számmal megjelent bizottsági tagok élénk érdeklődése s helyi helyi csaknem a higgadság végső határát megközelítő kitérősekkel fűszerezett érdekes sikra szállása mellett következőleg tárgyalatott le.

Olvasatott Szilágyvármegye köztörvényhatósága közgyűlésének a Sz.-Somlyó városi mezőgazdasági bizottság szervezete és ügyrendéről alkotott szabályrendelet jóváhagyását tartalmazó határozata. Mely határozat annak kimondásával vétetett tudomásul, hogy miután a város határának tagosítása csak alig pár hete nyert befejezést, az ezen szabályrendeletben kijelölt bizottság megválasztása a legközelebbi közgyűlésre halasztatott.

Feltűnő érdeklődés mellett tárgyalatott le a tárgysorozat 2-ik pontja, melyhez Trusza Lajos rk. plébános, bizottsági tag és több társai külön indítványt adván be, a közgyűlés a 2-ik pontot a külön indítvánnyal egyszerre és együttesen a közgyűlés második napján vette tárgyalás alá. A hosszas, heves vitaközzel megtartott tanácskozás végeredménye az lett, hogy a polgármesternek azon jelentése, miszerint az állami anyakönyvvezető részére szükséges helyiség, kellek s szerelvények beszerzését s illetve arra tett intézkedések és befizetés tudásul vételét s a még ezután felmerülő kiadásokhoz és polgármesteri intézkedésekhez az előleges megbízatást kérte; a névszerinti szavazással 16 szavazattal 13 ellenében, tehát 3 szótöbbséggel elfogadtatott. Trusza Lajos és társainak amaz indítványát pedig, hogy a belügyminiszterhez felirati kérelem intéztessék az iránt, hogy — miután Szilágy-Somlyó vá-

ros lakosságának 6000-nyi lélekszáma*) a kérdéses anyakönyvvezetői hivatalt képes teljesen elfoglalni, különös tekintettel arra, hogy a városi tisztviselők tendőkkkel már is tul vannak halmozva, — Sz. Somlyón egy külön állami anyakönyvvezetői állás rendszeresítésével, teljesen az államkincstár terhére s a városi pénztár megterhelése nélkül, — szintén névszerinti szavazással és pedig 14 szavazattal 13 szavazat ellenében, tehát 1 szótöbbséggel a közgyűlés elvetette.

A városi állatorvosi állomás betöltésére nézve, miután a meghirdetett pályázat eredménytelen maradt, a közgyűlés a pályázatnak újból leendő meghirdetését rendelte el. Az alispánnak azon felhívása pedig, mely szerint az állatorvos évi fizetése 150—200 frttal emeltessék, együttes tárgyalatván a polgármesternek amaz előterjesztésével, miszerint az állatorvosi állomás fizetéselemelése a városi aljegyzői állomáshoz beszüntetése után megtakarítandó összegből fedeztessék, — és Jolbe József városi aljegyzőnek állomásában való véglegesítésére iránt beadott kérvényével, a közgyűlés kimondotta, hogy az állatorvosi állomásra, a mostani fizetésre új pályázat hirdettessék, — a fizetésjavítás kérdésében pedig szabályrendelet módosításával tétessék intézkedés, — végül, hogy Jolbe József véglegesítés iránti kérvényét, mint okmányokkal kellőleg nem igazoltat, elutasítja, azon kérését pedig, hogy az árvaszéki ülések jegyzőkönyveinek vezetésével megbízassék, elvetette s az eddigi munkakört, a polgármester indokolt előterjesztése alapján meghagyandónak kimondotta.

A földmívelésügyi miniszternek a felosztott szilágy-somlyó-vidéki gazdasági-egylet törzsvagyona kezeléséről szóló számadást jóváhagyó leirata tudomásul vétetett. Minthogy pedig a miniszter a várost arra utasította, hogy a mutatózó 697 frt 77 kr. vagyonálladékat használja fel: Trusza Lajos, Bölni Sándor, Páskuj József és Brüll Sándor tagokból álló bizottság küldetett ki, azon utasítással, hogy

*) A statisztikai hivatalos kimutatás szerint csak 4548 lakosa van. Szerk.

a kérdéses anyakönyvvezetői hivatalt képes teljesen elfoglalni, különös tekintettel arra, hogy a városi tisztviselők tendőkkkel már is tul vannak halmozva, — Sz. Somlyón egy külön állami anyakönyvvezetői állás rendszeresítésével, teljesen az államkincstár terhére s a városi pénztár megterhelése nélkül, — szintén névszerinti szavazással és pedig 14 szavazattal 13 szavazat ellenében, tehát 1 szótöbbséggel a közgyűlés elvetette.

A szesz italmérési és fogyasztási adók megváltására vonatkozó belügyminiszeri rendelet s ezzel kapcsolatban a helybeli pénzügyi bizottságnak a bor-és sörítal, hus és cukorfogyasztási és szesz-italmérési adók 1896, 1897. és 1898. évekre biztosítása végett tartandó tárgyalásra 2 előjárásági tag kiküldése iránti megkeresése tárgyalatván, a rendelet és megkeresés tudomásul vétele mellett, a tárgyaláson megjelenésre a város képviselőiben a polgármester és a tiszti ügyész küldettek ki.

Szilágyvármegye köztörvényhatósága a város tiszti és kezelő személyzete fizetésének felemelése folytán szükségessé vált pótköltségvetést jóváhagyó határozata tudomásul vétetett.

A belügyminiszternek a villanyvilágítás behozatalával szükségessé válandó övintézkedésekre vonatkozó rendetete tudomásul vétetett.

A vármegyei közigazgatási bizottságnak az ovodai vagyon költségvetése tárgyában hozott határozatára elhatározatott, hogy a közigazgatási bizottság világosítsa fel az iránt, hogy a város a Nagy Imre-féle ovodai vagyont, annak összes terheivel együtt a vármegye jóváhagyása mellett át és megvette s ezen vagyon a városra telekkivileg is átiratott s miután a város kötelezte magát arra, hogy az ovodát fenntartja és egy ovoida-épületet és menedékházat is építtetni fog, ezen már törvényhatóságilag is meperősített jogügylet meg nem változtatható, annál is inkább, mivel az ovoida fenntartási kiadásokat a város rendes költségvetésébe felvette és számadásaiban külön is elszámolta.

Az állami elemi népiskola megnyitására vonatkozó tanfelügyelői értesítés öröndetes tudomásul vétetett s polgármester utasított, hogy a város közönsége által elvállalt 5% iskolai adó, valamint minden tanítói állomás után évi 12 forint nyugdíjilletékek kiutalásáról gondoskodjék, továbbá hogy az állami iskola

részére átadott teleknek telekkvi átiratása iránt intézkedjék.

A városi tanács által beterjesztett 1896. évre szóló költségvetés 33,362 frt 09 kr. bevétellel, 30,699 frt 31 kr. kiadással és 2662 frt 78 kr. pénztámaradvánnyal, úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatott.

A költségvetéssel kapcsolatosan tárgyalat indítványok folytán kimondatott, hogy a költségelőirányzatban szereplő, de az 1896-ik év folytán behajthatatlanoknak bizonyulandó hátralékok jövőre törölendők lesznek, — továbbá hogy a város és a műkedvelő-társulat között a színház és annak felszerelése fölötti tulajdonjogi kérdések s használat mikéntje véglegesen megoldassanak, Bartha Endre elnöksége alatt Lukátsfy Ödön és Farkas Ferencz tagokból álló bizottság küldetett ki.

A város községi közutainak 1896-ik évi költségvetési előirányzata azon módosítással, hogy a viz-utca jókarba helyezése 20 ígás és 40 kézi, a ref. temető-utca jókarba helyezése pedig 50 ígás és 100 kézi napszám pótlólag felveendő, elfogadtatott.

Magyarország vármegyei és városai monographiájának a város részére beszerzésére a polgármester megbízott.

Az országos színesegyesület segélyezés iránt benyújtott kérvénye tudomásul vétetett.

A zalatnai ev. ref. egyház segélyezés iránti kérvénye a gyűjtés eszközöltetését végett polgármesternek kiadott.

A városi sorboltok árverésen lett bérbeadásáról szóló bizottsági jelentés, mely szerint az 1-ső számú Rozenberg Mór 545 frttért, — a 2-ik számú Wallerstein Sámuel 401 frt 10 krért, — a 3-ik számú Brüll Salamon 400 frt 26 krért, — a 4-ik számú Herschli Jakab 426 frt 06 krért, — az 5-ik számú Veréczy Lajos 350 frt 02 krért, — a 6-ikat Guttman Gyula (zilahi) 301 frttért, — a 7-iket Telegdy Márton 261 frt 01 krért és a 8-ikat Kába József 160 frt 11 krajcárért bérelte ki három évre s így az összes boltosért 2844 frt 56 kr. évi bér, vagyis az előbbi évekhez mérten 1185 frt 29 kr.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A herceg álarcban.)*

Irta: Thewrewk István.

A megye székhelyére öt-órás késéssel érkezett az Erdélyből jövő gyorsvonat. Esti hét óra volt. Az utasok, kettőjük kivételével, az új, csinos, villaszerű indóház éttermébe stettek s éhesen s kelletlenül foglaltak helyet a terített asztalok mellett. Éhesen: a napok óta tartó szokatlanul erős hófúvások következtében sok akadálylál és késedelemmel megtett ut miatt: s kelletlenül, mert az állomáson nem a szokott öt percet, hanem három órát kiállottak várakozási időül. Három óra! S még mennyire van innen az utolsó állomás: Budapest!

Csakhamar hire ment, hogy a kik az első osztályú külön kupében maradtak: Ernő herceg, lovassági tábornok és egy kapitány, az adjutánsa. A fiatal kapitány ugyanis néhány perc múlva az étterembe csörtetett, maga elé hívatta a vendéglőst s tudatta vele, hogy „Seiner Durchlaucht” részére vigyenek mielőbb négy fogásos két terítékű kitudó ebédet legjobb borokkal és pezsgővel a kupéba. Aztán az állomásfőnökhöz sietett s tuda-

*) Mutatvány szerzőnek most megjelent „Nincsenek többé lányok” című kötetéből.

kolta, ha nem lehetne-e különvonatot rendelni. Az állomásfőnök kétségbe volt esve. Ime, milyen könnyen szétszédhet ő most hervadhatatlan babérokat (ez a frázis jutott eszébe) egy rendjére, de nem lehet! Sehogyse lehetséges! Még az is kérdés, ha három óra leteltével tovább indulhat-e a gyorsvonat.

A megye székhelyén ez estére volt tervezve a főispánné védnöksége alatt álló „első megyei jótékony nőegylet” elite-álarcos bálja. A fiatal Dániel Gyuri, megyei aljegyző, a bál főrendezője, a megyei aranyifjúság több tagjával épen a rendes esti sörözés élvezetének hódolt a vasuti étteremben, mikor megtudta, hogy Ernő herceg itt van.

— Meg kell hívunk a bálra! Micsoda sláger lenne az, ha eljönne!... Futok a méltóságos asszonyhoz engedélyért. Fiuk, ha ez sikerül, nem telik bele egy év s én leszek a főjegyző! És...

Felugrott, az állomás előtt fiakkerbe dobta magát s a megyeházára hajtatott. Beküldte névjegyet a méltóságos asszonyhoz — néhány perc múlva előtte állott.

— Méltóságos asszonyom! A bál... a mai álarcos bál...

— Ne rémiszt, Dániel! Talán nem tarthatjuk meg s lefőz minket a „megyei izraelita jótékony nőegylet”?!

— Ah, fényes lesz! Isteni!... Itt van Ernő herceg, lovassági tábornok! Gondolom Erdélyből jött, a hol vadászott, de a hófúvások... szóval: a vonat három óra hosszat itt áll. Már pedig három és hét az tíz. A bál pedig kilenckor kezdődik. Ha meghívjuk s ha eljön: ott le-

het háromnegyed tizig... A herceg! A mi bálunkon! Háromnegyed óra hossz-szat!!!... S tizkor tovább utazhat. Méltósága, az „izraelita jótékony” megpukadna mérgében.

Az elegáns, még mindig elég fiatal főispánné arca ragyogni kezdett az örömtől és büszkeségtől.

— Dániel, maga remek ember! De mit tegyünk, hogy a herceg eljöjjön?!

— Méltóságos megengedni, hogy méltóságod nevében a legalázatosabban meghívassam, a többi aztán az én dolgom.

— Gyuri, ha ez magának sikerül, akkor... örökre hálás leszek. Érti?!... Csak ennyit mondok.

Dániel haza hajt, öt perc alatt átöltözködik: frakk-, klakk-, lakkba, — aztán nossza vissza! Az indóházhoz.

A söröző-kompanya még együtt ült. — Most vagy soha! Ez a jelszó, fiuk! — s ezzel kisért a peronra

— Hol az állomásfőnök?!...

— Aranyos pajtikám, drága Pokrócz Ádámom, száz darab regalitász hever egy óra múlva az asztalodon, ha kicsinálod, hogy engem Ernő herceg a kupében fogadjon.

— Barátom, ez lehetetlen. Mikor a vendéglős fél óra előtt összelármázta a pincéreket, hogy itt a herceg! Ernő herceg! egy csomó ember mindjárt odasietett a kupéba elé, mire annyira dühbe jött, hogy lebecsátotta az ablakfüggönyt, az adjutánst pedig a nyakamra küldötte: értsem meg, tudjam meg, hogy a herceg inkognitó utazik, gondoskodjam tehát,

hogy senki őt zavarni ne merészelje. Barátom, ha én most ennek az adjutánsnak szólnék: fölspékelne a kardjára, annyi szent!

— De hát mit tegyek?!...

S mire vissza ment az étterembe, a főispánné inasa már ott várakozott rá illatos kis levéllel.

„Kedves Dániel! Égek a kíváncsiságtól. Tudassa azonnal: jön a herceg? Válaszat várva várja hálás tisztelője...”

A kompanya is kíváncsian várta a választ. Dániel arcáról hullott a verejték. Néhány pillanatig elgondolkozott, aztán hirtelen névjegyet rántott elő valamelyik zsebéből s plajbással gyorsan ráírta: „Méltóságos asszonyom! A siker fényes. A herceg okvetlenül éljön. De — álarcban s adjutáns nélkül. Mély hódolattal csókolom kezeit...” Az egyik pincérrel levélborítékot hozatott s a választ elküldte a főispánnak.

— Nos? — kérdezték a sörözők — Eljön?

— Okvetlenül. De — álarcban, adjutáns nélkül. Értitek? Most pedig sietek. Fél kilencre már mind ott legyetek...

Ezzel ismét kifutott a peronra az állomásfőnökhöz.

— Öregem, a száz regalitászt mégis megkapod. De egy feltétel mellett. Ha véletlenül kérdeznék tőled, hogy bent voltam-e a hercegnél? mond: igen. Tréfa az egész. Tedd meg.

— Itt a kezem.

Dániel Gyuri behajtat a városba.

*

évenkénti többlet biztosított, — tudomásul vétetett s az árverés megerősített.

Rozenberg Mórnak a most kibérelt bolthelyiség bérösszegéből leengedés iránt beadott kérelme elutasított.

Wallerstein Sámuel kérelme, hogy a sorboltokból általa kibérelt 2-ik számú bolt Weisz Edének, — továbbá Verécsy Lajosnak kérelme, hogy az általa bérlet bolt Guttman Gyulának adassék át, — oly kijelentéssel, hogy megfelelő biztosíték nyújtandó, — teljesíthetőnek kimondott.

Az árverelő bizottságnak jelentései, melyek szerint a „Bika fogadó” Grünhut Ignácnak 107 frt évi bérért, tehát évi 26 frt 60 kr. emelkedéssel, — a „Közös korcsma” Lang Hermannnak 55 frt 03 kr. évi bérért, tehát 4 frt 93 kr. évi béremelkedéssel, — a kenyérszín pedig 131 frt 43 kr. évi bérért s így évi 11 frt 23 kr. árcsökkenéssel, — a barompiaci fogadó Kriszt Sándornak évi 165 frt bérösszegért, tehát 14 frt 90 kr. évi béremelkedéssel három évre bérbe adtak, tudomásul vétettek és megerősítettek.

Polgármesternek előterjesztése folytán, miután a városi mérnök-számvevői állomásra pályázat nem érkezett be, Horváth Gyula zilahi lakos, mint műszaki iskolát végzett egyén, oly kijelentéssel, hogy az államszámviteli vizsgát 6 hó alatt letenni köteles, a mérnök-számvevői állomásra, okleveles pályázó hiányában f. évi szeptember hó 1-5-ő napjától ideiglenesen alkalmaztatni határozatott.

A Bem-téren létesítendő ártézi kut furására vonatkozó polgármesteri előterjesztés, — tekintettel arra, hogy emez építkezés a városra tetemes terhet fog róni, — s hogy egyszerre az építésre vonatkozó pótajánlatok is tárgyalhatók legyenek — 30 napi meghirdetés után, más közgyűlésen tárgyalandónak határozatott.

A tagosítás befejezéséről, s a város tulajdonát képező legelő és tagbirtok bérbeadását tárgyzó polgármesteri jelentés tudomásul vétetett.

A városi legelőnek célszerű kihasználása végett kimondta a közgyűlés, hogy az 1896-ik évre kivételt teszen olyképpen, hogy 100 darab szarvasmarha vétessék fel legeltetésre, 5 frt legeltetési díj és 1 frt bikatartási költség fizetési kötelezettsége mellett. Kimondta továbbá, hogy a bejelentési határidő alatt beérkező bejelentések a beérkezés sorrendje szerint vétetnek figyelembe, míg a létszám betelik. Első sorban csakis tehenek fogadtatnak el s ökrök csakis tehenek hiányában vehetők be és egy bejelentő legfeljebb három darab beadására jogosult. A legeltetési díj és bikatartási költség két egyenlő részletben, felerészben a bejelentéskor, fele részben pedig július 1-én előre lessz fizetendő. A pásztordíj az állattulajdonosok által lessz a fentebbieken kívül fizetendő.

Az idő gyorsan mulik, siet, száll, ah, repül mint a villám, még másfél óra s neki ott kell lennie az álarcos-bálon — herceggel. „Örökre hálás leszek. Érti?” Ezt mondta a szép főispánné, a kinek a lánya még százszorta szebb. Nincs az égnek egyetlen egy ily csillaga se, mert nincs az égen olyan csillag, melyet tizezer hold venne körül. Szépség és gazdaság! S ez az aranyos angyal az övé lesz, az övé, bár sokkal kevesebb örökség vár rá mint a leányra, de ért ahhoz, hogy gyan kell az emberek s különösen a főispánné hűségének hizelegni. Éppen kapóra jöttél, hercegem!

A herceg — álarcban.

Van Dániel Gyurinak egy ösmerőse, a ki valamikor fiatalabb éveiben jó napokat élt, katona volt, huszártiszt, de el-lumpolta minden vagyonát, pedig volt bőven, rangjáról le kellett köszönnie, most pedig öreg napjaiban ügyvédi irodában másolgat. Napidíjas. Visszavonultan él valami nővel; dolgozik, szegény, mint a templom egere s nem láthatni sehol az irodán kívül. A városban alig ösmerik. Ha többlet látnák, talán feltűnnék még mindig elegáns tartású magas alakja miatt, mely a kopott ruhák dacára is el-áruja az egykori gavallért.

Dániel is juttatott neki néha munkát, melyet ez gyorsan elvégzett s melyért aztán Dániel Gyurit dicsérték meg a megyeházán s részesítették extra-honoráriumokban.

Most hozzá siet. Szavát veszi, hogy nem fogja őt elárulni soha azokért, a mikre most kéri. Kéri pedig arra, hogy jöjjön el ma este az álarcosbálla. Álarcot, jelmezt ő szerez neki. Viselkedjék úgy, mint egy herceg. Legyen méltóságos és nyájas, különösen a főispánné és leánya iránt. Monoklit kap s ezzel játszó elő-

A városi iktatói és mértékhtelestítoi állás betöltése iránt, tekintettel a számvevői állás fentebbiek szerinti ideiglenes betöltésére és tekintettel az általános tisztújítás közelségére, megbízott a polgármester, hogy az iktatói és mértékhtelestítoi teendőkre, a városi irnokok, illetve díjnokok közül alkalmas egyént helyettesítsen.

A helybeli r. k. négy osztályu gimnázium nyilvánossági joga végleges megadását tartalmazó tanügyi bizottsági átirat örvendetes tudomásul vétetett s a nyilvánossági jog kieszközlése körül közbenjárásáért dr. Schlach Lőrincz bíbornok-püspök ő eminenciájához köszönő irat küldése határozatott el.

A r. k. gimnázium részére a város által biztosított évi járandóságok teljesítésül elhatározatott, hogy a gimnázium épülete az erre előirányzott költségvetés erejéig belől föltétlenül kitaraktassék és megtartoztassék, a külső rész pedig csak azon esetben, ha a költségelőirányzatból telni fog. Az 1895. évi december 31-ig terjedő időre pedig a szükséges tüzi fáról a város természetben gondoskodjék. Az 1896-ik évi január hó 1-től kezdve — beleszámítva a természetben ekkor is kiszolgáltatandó tűzifa értéket is — évente 300 forintnak negyedéves részletekben leendő kifizetésével járuljon a város a gimnázium fenntartásához.

A Báthory-várban levő felügyelői laknak befedezésre vonatkozó polgármesteri előterjesztés és bemutatott költségvetés elfogadtatván, polgármester megbízott arra, hogy a kérdéses épületet az 1896-ik év folytán fedesse be.

Reményi Lottinak és özv. Keresztes Károlynak a várban való bérletük az 1896-ik év tavaszáig meghosszabbított.

Az 1895. évi június 21. és aug. 11-én megtartott pénztárvizsgálatról szóló jelentés tudomásul vétetett.

Kálmán Ferenczné születési oklevele és városunkban megtelepedése tudomásul vétetett s kihirdettetni rendeltetett.

Szekeres Pál és neje a városi szegényalaptól kölcsönzött 40 frtot visszafizetvén, részükre kitörlési nyilatkozat kiadása elrendeltetett.

Molnár József városi becsüs fizetés felemelés iránti kérelmére kimondta a közgyűlés, hogy azon esetre, ha a város hátralékos követelése a folyó évben behajthatnak, a polgármester megjutalmaztása iránt annak idején intézkedhessék.

A városi lámpáknak gázvilágításra leendő átalakítására nézve Stern Adolf ajánlatot nyújtván be, a polgármester megbízott, hogy ajánlattevővel s szakértőkkel érintkezésbe lépve, ez irányban a közgyűléshez előterjesztést tegyen.

A vadászati jog bérbeadására Sváicer Gábor, Halliárszky Samu és Hubert Jenő bizottságul kiküldettek. A bérlet tárgyát fogják képezni a Sz.-Somlyóhoz

tartozó Magurai erdősegek is, azonban a szőlők a bérletből kihagyattak.

Az állami iskola előtti utcának 300 forint költség keretén belől kiköveztetésére polgármester megbízott.

A választás alá nem eső bizottsági tagok névjegyzékének összeállítására Zobel Lipót elnöksége alatt, Bartha Endre, Márkus Gusztáv, Lang Jakab és Sváicz Gábor bizottságul kiküldettek.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-én tartotta rendes havi ülést hadadi br. Wesselényi Miklós főispán elnöke alatt. Jelen voltak: Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán, Moni Gyula tiszti főügyész, dr. Berger János t. főúr, Kaizler Sándor árvaszéki elnök helyettes, Kiss Emil aljegyző, Zeitler Károly kir. pénzügyigazgató, Gazda Ferencz kir. ügyész, dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő, Gere Kálmán kir. mérnök, br. Wesselényi Béla, Lőrinczy György, Somogyi Kálmán, Biró Ferencz és Dull László. Igazoltan távol voltak: Kiss Lajos, Sántha Dezső, Fodor Elek és Sváicz Aladár; igazolatlanul: br. Kemény Árpád és Péchy Mihály.

A kir. tanfelügyelő az elmúlt július hóban iskolák-szervezése s építkezése ügyében Szeődemeteren, Zálnokon, Percsenben Kr.-Czégényben, Ér-Gironton, Ér-Mindszenten, Ér-Káváson, Szilágy-Somlyón (3 ízben), Varsolcon és Kr.-Horvátton tartott helyszíni tárgyalásokat; meglátogatta a kr.-mihályfalvi ref. iskolát s az ákosi törvényhatósági kisdudóvotát.

Jelenti egyuttal, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az ezredéves ünnepély alkalmából az elmúlt hó folyamán öt községre mondta ki állami elemi népiskola felállítását, u. m. Böös-házára, Sülemedre, Menyőre, Szeődemeterre és Szilágy-Somlyóra; azonkívül felhatalmazta a tanfelügyelőt, hogy Varsolc község előljáróságával állami iskola szervezése ügyében tárgyalást indíthasson.

A böös-házi, egrespataki, magyar-goroslói szeődemeteri, menyői, krasznai és percseni tanítói állomásokra a pályázat kihirdtetett, valamint megtétettek a szükséges intézkedések az említett iskolák felszerelése iránt.

Jelenti továbbá, hogy a július 10-én egybegyűlt vegyes bizottság előtt 15 tanító jelentkezett nyugdíjazás végett, kik közül a bizottság 9-et talált nyugdíjkepesnek; hogy Szenek Vilma kisdudóvónő a krasznai áll. kisdudóvódához áthelyeztetett, s hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a zilahi áll. elemi iskolák 1894. évi szükségleteire pótlólag 500 frt államségiyt, a sz.-somlyói áll. elemi iskola építési költségeiből az I. kereseti részlet

fejében 8000 frtot, a zsbói magán kisdudóvoda 1895. évi fentartási költségeire 300 frt államségiyelt engedélyezett.

Iktató könyvére érkezett 278 drb, melyek — 339 kiadvánnyal — mind elintéztet nyertek; mint a közg. bizottság előadójá, 58 drbot adott elő. Ez utóbiaktól megemlíti, hogy a tanköteleseknek az 1894. évre szóló összeírásai kimutatásai jórészt oly ingadozó adatokkal érkeztek be, hogy azoknak a megfelelő pótlások végett való visszaküldése vált szükségessé. Végül jelenti, hogy Ákos községét, miután a létező iskolák a tanköteleseket el nem láthatják, községi iskola felállítására, Felső-Szék, Ballaháza és Alsó-Bán községeket az ujon nyert közs. isk. alapvagyonok felügyeletére és szabályszerű kezelésére hívta föl.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a 623.274 frt 83 és fél kr. adótartozásból július végéig befizettetett 161.138 frt 91 kr. hátralékban maradt 471.135 frt 92 és fél kr. — A 13.815 frt 77. hadmentességi díjból befizettetett 1364 frt 10 kr; fogyasztási adó címén július hóban 27.814 frt 71 kr, illetékben 4369 frt 75 kr folyt be.

Ideiglenes házadó-mentesség 15 házra 31 lakrészszer engedélyeztetett.

A kir. építési hivatal jelentése szerint az állami utak jó karban vannak; a f. évben újból építendő 5 drb. s javítás alá jövő 2 drb. műtárgy építése munkában van.

A fedanyag szállítása, tekintettel az aratási időre, szünetel, vállalkozó azonban fölhivatott a szállításnak erélyesebb folytatására.

A törvényhatósági közutak szintén elég jó karban vannak. Vállalkozó ez igeig igen csekély fedanyagot szállítván ki, a munkának nagyobb erővel való folytatására szigorúan felhivatott.

A sz.-cséhi utmesteri járásban igen sok avult fa-szerkezetű műtárgy lévén, azok tüzetesen megvizsgáltatván, még a folyó évben ki fognak javíttatni.

A zilah-varsolci és Sz.-Cseh-Hadad-alsószopri th. ntakon 4 uj. műtárgy építése adatott ki s vállalkozó a munka azonnal való megkezdésére utasított.

Jelenti végül az építészeti hivatal, hogy a f. évben Bánffy-Hunyad környékén tartandó őszi hadgyakorlatok kerületébe a Csucs-nagykárolyi állami utnak Kolozs vármegye határáról Krasznáig terjedő szakasza, a Zilah-csucsai, Zilah-kolozsvári és Örmész-hidalmási th. utnak a Vármezőn átvont szélességi kör alatt fekvő szakaszai is belevonatván, ezen utvonalakra szükséges helyreállításokra, és pedig: az állami uton utpadka helyreállítására 1000 frt, hintőanyagra 400, csuszások helyreállítására 2800 frt, a th. utakon 9 uj. műtárgy építésére 10,000 frt adományozása kéretett.

A központi árvaszék jelenti, hogy a f. év június végével hátralékban maradt

kelően. Kap két aranyat is. Az egyiket adja a pincérnek, mikor a teremben valami frissítőt kér, a másikat pedig majd akkor, ha a vasuti indóház előtt, a bárlól jövet vele együtt kiszáll a kocsiból. Csak vele együtt, nem engedve meg, hogy a főispán, vagy bárki más kikísérje. A vasuti indóház előtt várja őt meg gyalog valahol a sötétben, már álarcban. S mikor a főispánék kocsijával ott megáll, álljon elé. Majd ő így szól: „Ah, hercegséged itt?” „Mire így feleljen: „Igen, kijöttem kissé a friss levegőre. Épp jó, hogy Kolozs-várt is álarcbálon voltam s így magammal hoztam a jelmezemet. Ah, ez itt a főispán ur? Nagyon kedves, hogy meghívtak.” stb. stb. Szóval mindenre betanította, felöltöztette, pénzt adott neki, két aranyat (utközben kérte kölcsön a szálloda főpincérétől) s mikor Dániel Gyuri, mint főrendező a főispánnal együtt a főispán elegáns fogatán az indóház elé ért: tényleg csakhamar előttük termett a — herceg.

— Kegyelmes hercegem! — kezdé a főispán. — Mily nagy szerencse, mily kiváló megtiszteltetés...

— Örülök, hogy kedves városukat láthatom, habár csak rövid időre is...

A szálloda nagyterme zsúfolásig telve volt kilenc órára. A főispánné és leánya s többen az előkelőbbek közül álarc nélkül várták őt, — kinek jöttét már mindenki tudta, — a herceget.

Mikor belépett a főispán és Dániel Gyuri kíséretében: a zenekar a „Gott erhalte“-t kezdte huzni s a főispánné eléje sietett s mélyen meghajtottá magát.

— Méltóságos asszonyom, gratulálok, a bál valóban nagyon szép. Festői. Ah, ez a szép kisasszony talán a nővére?...

— A leányom.

(S folytatja, a hogy Dániel Gyuri betanította.)

— Talán bizony jegyese ennek a szelímes fiatal embernek, a ki engem ide meghívt?

A főispánné zavartan hallgatott. A főispán hajlongott:

— Még nagyon is fiatal... hiszen lehetséges, hogy kegyelmes hercegségednek igaza van, azaz, hogy kegyelmes hercegségednek mindig igaza van...

Majd értesítsenek az eljegyzésről. Ezzel leült a számára föntartott karszékre. De csak rövid néhány percre.

— Vezessen a buffetbe, mondá a főispánhoz. Még csak rövid negyedórát maradhatok itt, sietnem kell a vonatra. Ah, ugyis annyit késem. Szeretnék meginni egy pohár pezsgőt...

Csakhamar durrog a dügő a pezsgőpalackból. S maga a főispán tölt a herceg poharába.

— Hm! Nem rossz! (Szegény napidíjas. Már évek óta nem iszik semmit. Ha csak néha egy-két deci fröcscsöt.)

— Az urak nem isznak? — Ha hercegséged megengedi? Igyanak. Üljünk csak le ide. Kérnek még egy pohárral.

Fölhajtja.

— Igazán nem rossz. No még egygyel!

— Valóban megtisztelő, — mondja a főispán, — hogy kegyelmes hercegem így kitűnően érzi magát körünkben.

— Mondhatom: kitűnően. No még csak egygyel. De egy kis harapni valót is hozzá. Hej, higye el méltóságos uram, a magamfajta szerencsétlen szegény ember ritkán jut az ilyesmihez.

— Mily szellemes, kegyelmes hercegem!

— Sokat kell körömlöni azért a nyomorult egy forintért naponkint. Igazán

szép lenne, ha valahogy bejuttatna a megyéhez...

Dániel Gyuri integetett. Az ördögbe! Ez ugyan máris becsipett. Jó lesz indulni.

— Kegyelmes hercegem. Talán a vonat miatt, ha... parancsolni kegyeskedett, figyelmeztessen, ha az indulás ideje elérkeznék...

— Induljon az öregapád! Én most kezdem csak magam jól érezni. Tölts pajtás... így la! hm! nem rossz! A hidegsült is jó... hajh! valamikor milyen murikat csaptam én;... Majd viszek haza ebből a sültből az asszonyoknak is. Ne ítéljete el. Nem házasodtunk meg, de elveszem, mire egy kis pénzem lesz. Jó nő, becsületes, jobb napokban kedvesem volt, most velem van, szeret, még mindig szeret... dolgozik mint egy cseléd! Igyunk! Bolondság ez az élet! Ma ilyen, holnap olyan... még csak egy óra előtt is nem is álmodtam, hogy én még ma pezsgőzni fogok s ime: egyszerre beállít hozzám ez a fiu, sok minden bolondot összebeszél, még két aranyat is ad nekem... ezt ma mind elisszuk... nem, nem, csak egyet, a másikat hazaviszem az asszonyoknak: hadd legyen neki is jó napja!... Azt mondja: legyen herceg, a színészeketől hozott álarcot, ruhát... de milyen bolond is lettem én vén létemre... eh, dobjunk le az álarcot, ugyi is meleg a fejem... rég nem ittam márt!... ilyünk!... töltsetek... hahaha, egy napidíjas, a ki pezsgőzik...

*

Igen, igen, az „izraelita jótékony” másnap majd megpukkadt, de — nevetében.

626 drb, julius havában érkezett 1295 drb, összesen 1921 drb, ebből elintéztetett 1230 drb, julius végével hátrányban maradt 691 drb.

Az iroda tevékenységét illetőleg június végével hátralékban maradt 492 drb, julius havában érkezett 1230 drb, összesen 1722 drb, ebből leiratott és kiadványozott 1468 drb, maradt hátralék julius végével 254 drb.

A vármegyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot általán véve kedvező volt. Csaknem kizárólag az emésztő szervek hurutos bántalmai s ezen kívül még váltóláz, csusz s hevenyfertőző betegségek fordultak elő.

Roncsoló toroklob Zilahon előfordult 5 eset, gyógyult 4, meghalt 1, Zsibón 3 esetből gyógyult 3, Kucsón 1 esetből gyógyult 1. T-Szántón 6 esetből gyógyult 6, Zoványon 1 esetből gyógyult 1, Ér-Kisfaluban 2 esetből meghalt 1, gyógykezelés alatt maradt 1, Kusalyban 1 esetből meghalt 1, Récsében 1 esetből gyógyult 1, ezek szerint 8 községben előfordult 20 esetből gyógyult 16, meghalt 3, visszamaradt 1.

Kanyaró Bagoson, Ákoson, Ér-Szentkirályban, Kusalyban, Csögön. Ér-Mindszenten és Zilahon 64 esetben fordult elő, ebből gyógyult 52, gyógykezelés alatt maradt 12.

Vörheny Zilahon gyógyulással végződött 3 esetben merült fel.

Hökhurut Sz.Sámsomban és Vervölgyön, elsőben 73 eset közül gyógyult 15, gyógykezelés alatt maradt 58, valamint a Vervölgyön felmerült 9 eset is.

Vérhas Ér-Kávason 10 esetben fordult elő, mind meggyógyult.

A vármegyei zilahi közkórházában június végével maradt 38 férfi, 44 nő, július havában felvételtett 40 férfi, 21 nő, ápolatott 78 férfi, 65 nő, összesen 143.

Elbocsátott gyógyultak 31 férfi, 22 nő, javultak 8 férfi, 4 nő, gyógyultak 3 férfi, meghalt 1 férfi, összesen 43 férfi, 26 nő, Julius végével maradt 44 férfi, 33 nő, összesen 74 beteg.

Ápolási napok száma 2402. Napi átlag 77.80.

Látélet kiállított könnyű testi sértekről 98, súlyos testi sértekről 17, összesen 116 esetben.

Törvényszéki boncolat 5 esetben, orvosrendőri hullaszemle 4 esetben eszközöltetett.

Ippon Enters Emilia cselédet 14-én a veszett kutya megmarván, nevezett a budapesti Pasteur-Hőgyes-féle intézetbe szállítottatt.

A tasnádi real-jogu, ákosi, zsiói személy-jogu és zálnoki házi gyógyszerárak e hó folyamán megvizsgáltattak. Az első három rendben találtattott, az utóbbi a felszerelésben talált némi hiány pótlására utasítottatt.

A kir. ügyész kimutatása szerint a zilahi központi fogházból július hó folyamán kibocsátott 28 férfi, 4 nő; bent maradt 56 férfi, 4 nő; gyógykezelettet 10 férfi; kiadatott 1836 étadag 246 frt 53/4 kr. értékben; teljesítették a rabok 1177 napszámot, melyekért az állam részére 30 frt 72 kr, a rabok javára 22 frt 96 kr. folyt be.

A Szilágy-Szegei felállítandó áll. elemi iskola ügyében bizottságunk a valóság és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjesztést tenni határozta.

A-Kékesnyárló, Somró-Ujfalu, Farkasmező és Borzova gk. egyházközségek azon együttes kérelmét, melyben a tanító fizetésének pótlására 60 frt államsegélyt kérnek oly értelemben terjeszti fel a bizottság a vallás- és közokt. miniszterhez, hogy két-két község részére engedélyezzen egy-egy tanítót, a mikor is aztán okleveles tanítók alkalmazása esetén a Farkasmező-borzovai vándor tanító részére 127 frt 60 kr, a Somró-Ujfalu-álókékesnyárlóinak pedig 226 frt 53 kr államsegély engedélyeztessék.

A kir. tanfelügyelő azon jelentésére, hogy a zilahi iparos tanonciskolai bizottság s Zilah város az iparos tanonciskolai tanszemélyzet megválasztását illetőleg kötelességének mindeddig eleget nem tett, annak dacára, hogy a bizottság mindkét irányban intézkedett — bizottságunk utasítani határozta a városi polgármestert s az iparostanonc iskolai bizotts. elnököt a szabályszerű eljárásra azzal, hogy jelentésüket a szóban forgó ügyben haladéktalanul tegyék meg.

A vármegyei központi árvaszék megvizsgálására Bíró Ferenc, Dull László bizottsági tagok és Moni Gyula t. főügyész, a Zilah városi árvaszékhez Bíró Ferenc, Dull László b. tagok és Kaizler Sándor h. elnök, a Sz.-Somlyó városihoz Somogyi Kálmán b. tag és Kaizler Sándor küldettek ki.

Magánosokat érdeklő különböző ügyek letárgyalása után a gyűlés 11 és fél órakor véget ért.

„Szilágy“

Krasznai események.

— A második tüzoltó majális aug. 18. —

Ember tervez, Isten végez, mondja a közmondás, valóban úgy is van. Az ember, a föld teremtményeinek e büszke koronája, ura, napokig, hónapokig, évekig készül valamire s mire mikor már végcélját, munkájának gyümölcsét élvezni akarja, közbe szól az Ur, hogy csitt! s emberi munka csak volt, pillanat alatt semmisül meg, mint a gyermek által fel-fúj szappanbuborék.

A tüzoltók napokkal, hetekkel ezelőtt készültek már, hogy a második táncvigalmukat az elsőnél szebbé, fényesebbé, a mulatni vágyó közönségnek felejtethetlenné tenni az estét. Rendben lett volna minden, mint a somlyaiak óhajta szerint, a mi leendő járásbíróságunk, de az Ur közbe szolt, csitt! a la Bánffy ő kegyelmessége a „Takácsok“ előadásába s megerezté csatornái kiüríthetetlen tartalmát, mint ő kegyelmessége földi hatalmának sulyát s lőn csend, lehangoltság, valóságos Krecsányi-kedvben voltak.

De még sem, ha az erdőbe nem mehetünk, gondoltunk nagyot, tettünk kicsit, behoztuk az erdőt a városháza udvarára.

Ott álltak szépen a teremben és udvaron a szép sudar fák, akarám galyak, köztük színes lampionok csillámlanak elő, egy szépen rendezett erdőben képzeljük magunkat, csak vártuk, hogy megszólaljon a bokorban, vagy rejtőzve a sűrű lomb alatt a fülemile, rigó, stb. erdei dalárok. Az erdei zenészek trillái helyett fülhangzott a barna fiúk kezében a szívet, lelket szomorító, vagy vidámító zene.

S most mi következett? . . . Oh ezt mindnyájan tudjuk — hisz nekünk sem volt mindig deres a tarunk — az ifjuság táncra állott. Az öregek pedig a terített asztalok mellett foglaltak helyet, beszélgetve, adomázva, míg eljött a magyar összejövetelek, vigalmak elengedhetlen feltétele, a multságok sava: a tósz. Eltettük egymást — de nem előre meghatározva — legtöbb tósztban az örökifjú főparancsnokot, Lengyel Istvánt éltették. Nem tagadom, reám is a karta k mondani, de én szerényen kitértem előle s így a tósz elmaradt. Sebaj, annál több maradt a nektár fogyasztására.

Benn a teremben sürgő-forgó párok, künn sűrűn ürülő lövegek forogtak az ifjú Ganimesdek kezeiben.

Igy lett aztán mindenütt rőnd, miután lőn csend!

A négyeseket 20—24 pár táncolta.

Jelen voltak asszonyok: Belle Gyuláné, Buhl Arminné (Kr.-Horváth), Korbuly Mártonné, Miron Mártonné, Miron Gergelyné, ifj. Kövesdy Elekne, Pethő Mihályné, Korényi Endréné (Zilah), Tolokán Miklósné, Stefanovics Jánosné, Wargha Gyuláné, Deák Lajosné, Kaczó Károlyné, Kuk Lászlóné (Bárod), Halász Viktorné (Bárod), Mák Józsefné, Kasza Mihályné, Hodics Jánosné, Geczó Györgyné, Kozma Istvánné, Nagy Sándorné, Romatsa Lászlóné.

Leányok: Belle Jolán, Torma Anna, Miron Ilona, Rebi, Berta és Erzsike, Korbuly Mariska és Erzsike, Pethő Anna, Juritskai Irma (Várad), Romatsa Krisztina, stb.

A tiszta jövedelem 25—30 frt.

Sz.-Kraszna, 1895. aug. 19.

Busmagyar.

Különfélék.

— A király születése napján városunkban úgy a rom. kath., mint a gör. kath. és reform. templomban ünnepélyes istentisztelet tartatott, mely alkalommal a r. kath. és gör. kath. templomban a városi tisztviselői kar, a szolgabíróság, járásbíróság, adóhivatal s pénzügyőrség hivatalosan jelentek meg, — a reform. templomba azonban már nem mentek el. Ezen mi annyira csodálkozunk, mert a város polgármestere, a járásbírósnak, a szolgabírósnak, az adóhivatalnak és pénzügyőrségnek is nemcsak főnöke református vallású, de a hivatalnokok nagy

része is ezen a valláson van s ha elutaznak menni más vallású templomába s különösen pedig a gr. k. templomba, hol nem is magyar nyelvű beszédet tartanak, minő ok lehet arra, hogy a református templom teljesen mellőztessék?

— Beszámoló. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ő nagyméltósága, választókerületünk országgyűlési képviselője, a jövő hónap első felében városunkba érkezik és képviselői beszámoló beszédet fog tartani. A választó polgárok a miniszterelnök képviselőt díszes fogadtatásban készülnék részesíteni s e végből, mint értesültünk, már e hó 30-ik napján a színházban népes értekezlet fog tartatni, melynek célja a fogadtatás módozatát megállapítani.

— Birtokossági gyűlés. A nagyrézerdei birtokosság Br. Bánffy Dezső elnöklete alatt szeptember 11-én délelőtt 11 órakor Szilágy-Somlyón, a főszolgabírói hivatalos helyiségben választmányi gyűlést fog tartani.

— Kinevezés. A zilahi járási főszolgabírószághoz irnokká Papp Sándor zilahi közjegyzői irnokot nevezte ki a főispán.

— Táncmulatság. A szilágy-somlyói ifjuság szombat, aug. 24-én a színház termeiben zártkörű táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelem szegény népiiskolai tanulók segélyezésére lesz fordítva.

— Krasznán Ő felsége a király születés napját f. hó 18-án, a rom. kath. templomban a szokásos fény- és kegyelettel ülték meg, a hivatalok főnökeinek s a nagy közönség jelenlétében.

— Új postahivatal. Szilágyvármegye „Nagy-Pacal“ községben f. évi szeptember hó 1-én postahivatal lép életbe, mely postai összeköttetésért a nagypacal-tasnádi egyfogatú kocsiútdönté járát utján nyeri s megnyitása napjától kezdve, mint a postatakarékpénztár közvetítő hivatala is működik. A postahivatal forgalmi körébe: Csekenye, Kis-Bajom, Nagy-Bajom, Kis-Pacal, Nagy-Pacal, Kraszna-Pacalusa, Szilágy (Szolnok) Pacalusa és Usztató községek osztatnak be.

— Krasznán is méltó fénnel ünnepelték meg a hívek — a honalkotó s a kereszténység megszilárdítójának, Magyarország első apostoli királyának, szent Istvánnak nyolcszázados névünnepe. A rom. kath. templomban ünnepélyes isteni szívetlet volt. Az alkalmi szent beszédet Ruszka Zoltán másodéves hittanhallgató tartotta, méltatva a nagy király, szent Istvánnak érdemeit úgy is mint a magyar alkotmány, úgy is mint a kereszténység megalapítójának. A nagy és szép közönség áhitattal hallgatta az ifjú hévvel, vallásos buzgósággal és honfi lelkesültséggel elmondott beszédet. Szép és nagy dolog is az, ha nagyjaink példáját, vallásos erényeit, tiszta hazafias cselekményeit időről-időre felelevenítjük.

— Betörés Széplakon özv. Kólya Elekné hentesüzletébe f. hó 19-re virradólag ismeretlen tettesek az ablakon betörték a vasrosteleynak eltávolítása után. Elemeltek 10 kgr. szalonnát és 5 kgr. sült húst. Az ott levő pénzhez hozzá sem nyultak.

— A szamosújvári állami főgymnasium igazgatósága értesíti a t. szülőket és gyámokat, hogy az intézet I—VI. osztályaiba, az 1895—96. tanévre szóló beiratások szeptember hó három első napján is eszközölhetők.

— A jegyzői szigorlatokra vonatkozólag kiadott miniszteri rendelet értelmében jövőre a jegyzői szigorlatoknak kiválóan fontos tárgyai leendnek a házassági jogról, a gyermekek vallásáról, az állami anyakönyvekről szóló legújabb törvények és ezekre vonatkozó miniszteri utasítások. A vizsgálati bizottságnak ezután tagja fog lenni az állami anyakönyvi felügyelő is, — mindazon vármegyékben, melyekre hatásköre kiterjed.

— Helyreigazítás. Lapunk közelebbi 33-ik számában „Kirabolt holttest“ cím alatt közölt újdonságunkat helyre igazítjuk annyiban, hogy Gál Ferenc szilágy-nagyfalusi lakost beküldték ugyan a csendőrok a Bonta Péter meggyilkolásának gyanújért, de miután magát köllőleg igazolta, a bíróság őt szabadon bocsátotta és ellene a további vizsgálatot is beszüntette. Megjegyezni kívánjuk, hogy a téves hirt a „Szilágy“ lapunkunk 33-ik számából jóhiszeműleg minden változtatás nélkül vettük át és sajnálattal győződünk meg a hozzánk eredetiben beküldött bírói végzésből, hogy a hírek beküldője, vagy nem szerzett magának elég alapos értesülést az ügy miben állásáról, vagy pedig szándékosan küldött be hamis tudósítást. Bármelyik eset álljon is fenn, megérdemli az illető, hogy eljárása felett a legnagyobb rosszallást jelentsünk ki, mert a hírlapok egyáltalában nem arra valók, hogy azok utján valótlanosságok terjesztessenek s egyes emberek jó hírneve alaptalanul megruhcoltassék.

— Nyilvános számadás és köszönet. A krasznai önkéntes tüzoltók által augusztus hó 18-án megtartott nyári táncvigalmon felülfizetéseikkel az egyet gyarapodásához hozzájárultak: Lengyel István, 3 frt 50 kr, Nagy Domokos 1 frt 50 kr, Belle Gyula 1 frt, Korbuly Márton 1 frt, Korbuly Antal, Csapek Lároly, Dr. Steiner Mór, Tolokán Miklósné, K. Nagy Dezső, N. N. Veszter János, Stefanovics János, 50—50 kr, Tyukodi Károly 45 kr, Olsavszky Simon, Macha Gusztáv, Özv. Macha Józsefné 50—50 kr, Kaszó Károly, Deák Lajos, Balázs János, Nagy Károly, K. Nagy József, Satozky Ferencz, Geczó György, Kozma István, Nagy Sándor 25—25 kr, összesen 15 frt 29 kr. Fogadják az egyesület eme jóakarói és támogatói az egyet nevében a parancsnokság hálás és elismerő köszönetét. Sz.-Krasznán, 1895. augusztus hó 20-án. Lengyel István, főparancsnok, Wargha Gyula segédtsz, titkár.

— Rendőrség figyelmébe ajánljuk azokat a brutálításokat, miket a regálébérlő emberek a szegény falusi vásáros embereken különböző alkalomkor elkövetnek. A közelebbi napokban is egy dinyét szállító szegény embernek elemozsias tarisznyáját ön-hatalmulag, minden hatósági közeg közbejövetele nélkül, erővel kikutatta egy eféle spitzli s a szegény embernek egy pohányi pálinkáját erőszakkal elvette s az embert, mivel a jogtalan elbánásnak ellenszegülni merészelt, a legbrutálisabb módon összevissza verte s cibálta. Honnan meríti az az ur ehhez a kvalifikálhatlan fellépéshez a szabadságot, avagy egyedül neki van joga ahoz, hogy magának a törvényes hatósági közegek közvetítése nélkül igazságot szolgáltatson, avagy talán fél ilyes dolgokban a hatósághoz folyamodni, mert szintugy tudja, hogy az utasnak táskáját úgy sem engednék meg neki kikutatni. Csak nem volnánk talán hátrább e tekintetben most, mint a regáléjognak állami megváltása előtt voltunk? Vagy piacunk vásári forgalmára tartják talán ezeket a kutatásokat nagyon nosznaknak? No csak rajta, míg akad bolond, aki az eféleket megtorlás nélkül türi — s míg egyszer a mi rendőrségünknek is eszébe jut ezeket a híres legényeket keztyűbe dudálni megtanítani.

— Vetőmagvak (Mauthner Ödön tudósítása). Vörös löhere. Mult hó 27-iki tudósításunkra vonatkozva, mindinkább tért hódít annak valószínűsége, hogy Csehország és Szilézia nem csak hogy nagyon győngyö terméssel fognak birni, hanem a legközelebbi évad alatt sőt importra lesznek e cikkben szorulva. Belföldi gazdáinktól sok oldalról s igen számosan érkeznek a panaszok a fellelte nagy károk miatt, melyeket az apiontrifolli nevű rovar okoz. Lucerna tekintetében szintén már nem oly kedvezőleg hangzanak a tudósítások és különösen Olaszországból hallatszik a panasz, hogy az idei termés nagyon is mögötte fog maradni a tavalyinak. — Nálunk, — mint hírlík — a növénynek tulbuja fejlődése a magképződésre gátolást hat. — Minden egyébb most forgó magfélékből, u. m. téli búkköny, téli borsó, homok búkköny stbből meglehetősen jelentékeny mennyiségek adattak el helyi szükségletre, jölehet csökkent árak mellett. — Jegyzések nyersáruért 100 kilonként Budapesten: Őszi borsó 6 és fél—7 frt, őszi búkköny 8 frt homokbúkköny 16 frt, biborhere 18—20 frt.

— Hamisított fekete selyem. Égesünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás mindjárt kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zairos színű, szalonnás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötétbarná hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggyörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. HENNEBERG G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros levélbéllyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Szerkesztői üzenetek.

„Bellához.“ Nem közölhető.

„Panasztalan.“ Gyenge, közölhetetlen. I. M. J. Széplak. Szívesen fogadjuk.

Irodalom.

Megjelent a „Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság kiadásában (Budapest, Köztelek). A sertés javítása és hizlalása (Gazdák és hizlalók használatára, írta K. Ruffy Pál uradalmi főtiszt.). Ára 1 frt, portómentesen 1 frt 10 kr. Megrendelhető a Köztelek kiadóhivatalában, Budapest (Köztelek). Szerző művét, tartalmánál fogva, bátran elnevezhetők röviden megírt speciális takarmányozásnak is, a mit azért említünk, hogy feltűnően jó előre, miszerint itt egy könyvvel van dolgunk, a mely a sertés javítása és hizlalása címen mindent felölel, a mi állatra nézve a takarmányozás szempontjából fontos és gyakorlatilag értékes. Könyvében a táplálkozásról és táplálékanyagokról általánosságban szólván, a szerző részletekbe bocsátkozik mindazon takarmányokra nézve, melyek a sertés javítására és hizlalására hazai viszonyaink között igénybe vehetők; tárgyalja aztán a javítást és a hizlalást, mindenütt saját és mások gyakorlati tapasztalásaival illusztrálva mondanivalóját végül egy takarmányösszeállítási kulcsot nyújt, mely egy magában is igen becses és teszi a 154 oldalra terjedő művet.

„Röptében a Nagyvilág körül.” A párisi nagy operának a francia metropolis egyik legszebb épületének bámulatos tisztaságu fényképe nyitja meg a várlat 9-ik füzetét, melynek másik 15 képe is egy-egy remek a cinkográfiai művészetnek. A második kép a Stoke-Pogis temető, melyet Gray, angol költő oly szépen megénekelt. Ezt követi a bécsi parlament monumentális épülete. Utána a római óskor egyik fenséges maradványa: a forum Pompejiben, melyet Tokiónak, Japán fővárosának egyik bizarr utcája követ. A következő kép Valparaiso kikötőjét mutatja be, míg a tulsó Japán a honolui királyi kastély exotikus képeben gyönyörködhetünk az egész királyi családdal együtt. Majd omár mecsetje Jeruzsálemben, egy queretárió aqueductus és párisi Trocadero az előtte levő cascadeokkal és Viktoria angol királynő kedvence lakóhelye: a Balmoral kastély festői vidéke tárul elénk. Most egy rajnai kép: a regényes Gutenfels és a történelmi nevezetességű ritkaságok boltja folytatja a sort, mely után a híres versaillesi várudvar remek fényképe és a Tátrafürednek, a Tátra gyönyörűnek természetű bementése következik. A füzet utolsó képe egy californiai missióház és templom romjai remek kiállítás az egész tájra. Ez a füzet is mint a többi, vidékre küldve 35 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, melyre előfizetést is elfogad az egész műre, (16 füzet) 5 frt 60 kr-ral; 8 füzetre 2 frt 80 kr-ral; 4 füzetre 1 frt 40 kr-ral.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:
BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Országos vásár

Margittán (Biharm.)

Szeptember 11-én baromvás.

” 12-én ”

1-3 ” 13-án kirakó vás.

nagyszertűen hatnak gyomor bajknál. nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzós lehelet, teltség, savanyu, felbőgös, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs stb. stb.

Hathatós gyógyszernek bizonyult feljás-ál, a menyinyhen ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámor-róidknál.

Említt bajknál a **Mariaczei gyomor-cseppek** évek óta kútnőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek mezteleníteni! Csak oly cseppeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Mariaczei gyomor-cseppek valódián kaphatók.

Kapható Szilágy-Somlyón: **Balta Elemér** gyógyszerházában. 34—

Bor kimérés.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség tudomására hozni, hogy a városháza mellett levő helyiségemben egy

BORCSARNOKOT

nyitottam és ott valódi tiszta jó borokat literes üvegekben fogok árusítani.

A borok tisztaságáért és valódiságáért kezeskedem.

Tisztelettel

LIGER LAJOS.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurók: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurók: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására. **Lencsetisztító** és osztályozó-Trieurók: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurók.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurók csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurókká átalakítását. 10—10

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai, **lyukasztott vagy hasított lemezek** tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen es bérmentve küldetnek.

3 arany, 15 ezüst érem 12 dísz- és elismerő okmány

Kwizda Ferencz János

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

cs. és k. kiv. szabadalmazott mosóvíz lovaknak. **Egy palackkal frt 1.40 o. é.** több mint 30 év óta udv. istállóknak, valamint katonai és polgári nagyobb istállóknak is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá ficamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Fő letét:

kerül. gyógyszerház Korneuburgban.

Kapható a gyógyszerházakban és drogistákban

Egy üveg ára csak 1 kr.

Gyógyszertári Szikviz.

A helybeli és vidéki közönség tájékoztatása végett szükségesnek tartom tudomásra hozni, hogy közel 3 év óta fennálló

SZIKVIZGYÁRAMAT,

melyben a szikvizet a haladás legújabb vívmányai szerint tökéletesített legmegbízhatóbb módszer szerint **folyékony szénsavval és szűrt vízzel** készítem, **újbol kibővítettem s új gyorsított készülékkel láttam el**, minek folytán most már azon helyzetben vagyok, hogy a nagyobb keresletnek is eleget tehetvén, annak árát is Szilágy-Somlyó város területére

üvegenként 1 kr-ra szállítottam le.

Vidékre azonban — tekintve, hogy az üvegek a forgalomtól hosszabb időn át elvonatnak, és a szállítással igen rongálódnak, **egy üveg ára 3 kr. leend.**

Teljes tisztelettel:

Bzaplonezay Sándor,

gyógyszerész.

2—3

Egy üveg ára csak 1 kr.